

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyílttér soronként 30 fillér.

Leánykereskedés.

Híres nemzet vagyunk; híreink ismeretes az egész művelt Europa, műveltebb Amerika és műveletlenebb Ázsia előtt. Voltak és vannak nevezetes államférfiaink, tudósaink, művészeink, kik hivatottak nagyságuk, kiválóságuk által nevüket és az egész magyar nemzetet a külföld előtt becsültté, elismertté tenni. Sajnos, mégsem ez úton lettünk a külföld előtt híressé, hanem híreink, különösen a külföld hitvány elemeinek szemében kereskedelmi cikké süllyedt magyar leányok útján lett nagyja. A „hungara“ ugyanis ismeretes az egész külföld emberhússal kereskedő becstelenségei között, mert állítólag a leánykereskedelemből Magyarországból exportálja a legtöbb áldozatát!

Hatóságaink, dacára annak, hogy a legnagyobb eréllyel és buzgósággal igyekeznek a leánykereskedelemből gátat vetni, a legtöbb esetben tehetetlenül állnak a kúfárok ügynökeivel szemben, kiknek vakmerőségük, ravaszságuk, kegyetlenségük nem ismer határt. Számtalan esetben elegáns urak jobb házakba férköznek be és az elbolondított család leányával törvényes házasságot kötnek, hogy elvigyék Buenos-Ayresbe, vagy valamelyik ázsiai kikötőbe, a hol a nyilvános házaknak eladják a szerencsétlen teremtetést. A leánykereskedelemből fogásaihoz tartoznak továbbá azok a hirdetések, melyek a magányos urakhoz házvezetőnőt, előkelő vendéglők számára menyasszonyokat, nevelőnőket keresnek.

TARCA.

Az új bor.

A hétdereken tanyai kocsik álltak meg Dobó János kocsmája előtt. Részrosz parasztkocsik, melyek abban különböznek a többtől, hogy az oldaluk, meg a saroglyájuk le van rakva és ezek helyett vastag akácfa-rúd van két oldalt a tengelyre kötözve. A rudakon hordó van. Nagyocska; nyolc-tizen száz literes. A hordókban pedig bor van, idei termés, mely erre az időre elkészül a forrással, ennél fogva apránként be kell azt hozni a városba. Hát hozzák is... Így Minden-szentek után gyakran lát az ember a tanyák görbe útjain egymás után haladó kocsikat, melyeken öreg hordók tekszenek. Az első tengelyen szalmával bélelt zsákon paraszti ember ül és fogatván lefelé a nagy csizmakat, nézi esőndes pipaszó mellett a hervadó tájat.

Dobó a kapu előtt áll az utcán és széles ábrázattal nézi az embereket, amint eregetik le a nagy hordókat a kocsikról. Nehéz munka ez, de hát most ő rajtok a sor. Eddig a lovacsák dol-

Ha jelentkezik áldozat, azt mindenféle ürügy alatt viszik a külföldre, a hol elveszett. Az első hetekben légmentesen elzárják a világtól és a mikor már alkalma lehetne, hogy életjelt adjon magáról, akkor már késő. Vagy öngyilkos lesz, vagy beletörődik a züllésbe. Természetesen sok az olyan leány is, a ki tudja, hogy hová kerül, de inkább választja a becstelenséget, mint az éh-tífuszt.

Ezek a szégyenteljesen szomorú tapasztalatok elmélkedve mindenekelőtt azt kell kérdeznünk, hogy jutottunk épen mi, Magyarország, ehhez a becstelen hírességhez? Mi lehet az oka annak, hogy a leánykúfárok állítólag Magyarország szolgáltatja a legtöbb anyagot? Hát mi hiszékenyebbek, könnyebben elbolondíthatók vagyunk, mint más országok? A szegénység, vagy az erkölcstelenségünk, züllöttségünk nagyobb, mint másutt? Vagy talán épen nőnevelésünkben volna a hiba? Aljannak elő összes kulturális tényezőink, emberbaráti intézményeink, jótékony egyesületeink, iskoláink és tegyenek bizonyosságot a külföld előtt arról, hogy mindezen kulturális intézményeink feladatuk magaslátán állnak, népművelésünk apostolai hivatásukat, kötelességüket lelkiismeretesen teljesítik, nőnevelésünk az alsóbb népotályoknál is a támasztható igényeknek megfelelő és egyáltalán minden kulturális terepen anyagi erőinkhez mérten előrehaladni igyekezünk!

Mégis hogy lehet az, hogy ilyen meggyalázó hirbe jutottunk? Úgy, hogy a külföld néha, roszindulatának is mond-

ható felületességgel jár el az egyes nemzetek megnevezése tekintetében; ennél fogva nemesak a Magyarországból származó, de a más országból Magyarországon átszállított leányokat is a legtöbb esetben „hungara“-nak nevezi; valamint épen így, a véletlenül épen Magyarországon ideiglenesen letelepedett idegen illetőségű, idegen nemzetiségű és nyelvűeket is a magyar névvel tiszteli meg. Magyarország pedig tudjuk, hogy földrajzi helyzeténél fogva igen alkalmas a leánycsempészet önkéntelen közvetítésére. A külföld tehát ezen esetekben túlkészséggel ismeri el a magyar név létezését! de ha arról van szó, hogy valamely tudomány-művészeti — vagy technikai ágban híressé lett és a külföld előtt is ismeretes magyar emberről halljunk valamit beszélni a külföldön, úgy azt tapasztaljuk, hogy ott az illető hírességünket mindenki osztrák — vagy a legjobb esetben osztrák-magyar néven ismeri s csak igen kevés esetben ismeri el, hogy az sem nem osztrák, sem nem osztrák magyar, hanem magyar.

A mi most a leánykereskedés kérdését általában illeti, a hatalmak mind-ezideig jóformán tétlenül nézték ezt az üzérkedést a becülettel. Most azonban a mindinkább szaporodó irtózatosságot tapasztalatos végre felnyitották az államok szeméit és megmozgatták tagjait a cselekvésre. Május havában ugyanis, a mint a fővárosi lapokból értesülünk, életbelépett az a nemzetközi egyezmény, melyet a hatalmak kötöttek a leánykereskedés ellen. Az egyezményben

goztak, most pihennek és szedik föl az elébök dobott szénaszálakat. A ház előtt emberek haladnak el. Ki munkára megy, ki meg a piacra. Ezek az utóbbiak leginkább fölművelő emberek és asszonyostul hordják befelé a termést. Köszönnek. Dobó ellogadja, de csak a feje bólogtatásával. Ez is némi jele a kevélységnek. Ebből eredőleg állja meg azután az egyiket is, meg a másikat.

— Hallod-e Gyurka...

Gyurka megáll, a tenyerével fölnyomja homlokán a sapkát és azt kérdi: — Szólt kend?

— Mondok, gyere csak be, nézd mög ezt a lőré.

— Lőré, — neveti amaz — nem lőre ez, úgy nézöm, hanem bor.

Bemennek, megköstölják. Gyurka Dobóra néz s amíg a kezefejével ketfélé simítja a bajuszszarvyakat, azt mondja: — Csupa olyan, mint a tej.

Dobónak szélesebb lesz a képe, büszke mosoly terül el rajta.

Ezek amellett bizonykodnak, hogy a bor jó. Sőt a jónál is jobb. Bár hiszen az idén aligha kell újjal fölserélni a régi forgácscégért valahol, mert Isten

jóvoltából ugyancsak kitett magáért a venyige. Jót is adott meg sokat is adott. (Ne feljünk, azért nem fog a pálinka-depó.) No, de ez mégis valami nagyon különös lehet, mert ime, az úgynevezett Gyurka amint megy és találkozik az ösmerősével, rögtön szóba fog:

— Héj, de finom borral kínált a Dobó.

— Dehogyan!

— Most hoztak haza tizenhét hordóval. Olyan, mint a valóságos tej.

A hír eképen széles körbe eljut a hét végéig. És most már a szombati pénzosztásnál színtén fölkerül Dobó János.

— Hova mész hó, nap — veti föl a kérdést az egyik ember.

— Hova? ... A Dobóékhoz kéne menni, azt mondják, jó bora van.

Hamarosan létre jön a megállapodás, hogy hát Dobónál lesz az összejövetel. Vecsernye után természetesen. Ekkora már a homály is hatalmába keríti a világot, szó nem igen érheti az embert. Napfényel biz' meg lehet róni, mivel-hogy ekkor nem az italozás, hanem a munka ideje van. Hát ugyan ezek az emberek most még ha nappal ülnének is be a kocsmába, akkor se volnának ér-

kötelezik magukat a hatalmak, hogy olyan hatóságot létesítsenek, mely ellenőrizze az asszonyokat és leányokat külföldre csábító hirdetőket, felügyeletet gyakoroljon a vasúti- és hajóállomásokon; kikutassa azokat az ügynököket, a kik az emberhússal való ipart űzik; azokat a leányokat és asszonyokat, kik erre vonatkozó kívánságukat kifejezik, hazájukba visszaszállítsa, felügyelet alatt tartsa azokat az ügynökségeket, melyek külföldön közvetítenek nőknek állásokat és egyáltalán minden módon azon legyen, hogy a leánykereskedés boldogtalan portékáit megmentsse.

A nemzetközi egyezményt Németország, Franciaország, Dánia, Anglia, Olaszország, Oroszország, Svájc, Svédország, Spanyolország és Belgium kötötték. Magyarország és Ausztria nem irták alá, de nyilatkozatot küldtek Párisba, hogy hozzájárulnak. A felállítandó hatóságnak joga lesz az államok konzuli hatóságaival közvetlenül érintkezni.

Ez az egyezmény mindenesetre egy nagy lépés a leánykereskedelem megakadályozása érdekében, de azért még mindig nem elég garancia arra, hogy a leánykereskedést teljesen elfojthassa; egyelőre azonban okvetlenül gátat vet az ilyen exportüzlet nyílt folytatása elé s kezdő lépésnek a leendő kiterjedtebb actio bekövetkeztéig ez is valami.

omikron.

Orsova szegénysége.

II.

Állattenyésztés.

Mult számunkban beszéltünk a mezőgazdaság felvirágoztatásáról, erdőségnek való partjaink beültetéséről. Egyuttal, persze, halálra ítéltük az utolsó kecskét is a vármegyénkben. Most pedig megint állattenyésztést pengetünk? — Beültettük összes völgyeinket konyhai, gazdasági s ipari terményekkel. Cserna, Duna két oldala (mert reméljük, Szerbia is menten utánozni fog bennünket) rogyadozik a buja tenyésztéstől. No, s most le akarjuk gázoltatni az egészet gulyák, ménesek és csürhék özönével? — Nincs már egy tenyérszűnyeg heverésznivaló fű számára sem s megis, ime birgnyájakra, főt-libákra s pulyka-falkákra gondolunk? — Vagy tán, hogy a kecske is jól lakják, a káposzta is megmaradjon, valami levegőben élő új állatfaj tenyésztésével akarunk próbát tenni?

demesek a megszólásra, mert egész héten a dolog végét fogdossák, ünnep, vagy vasárnapon pedig pihennek. Ha otthon nem, hat a korcsmában. Amire szintazonképen szüksége van az ember fiának, ha igazat mondanak a délelőtt és délután egyaránt korcsmába járó urak, kik azt állítják, hogy kell a sörhaz, föltétlenül kell szellemi táplálék okaért. Hat fogjuk rá, hogy kell És ne botránkozzunk...

A többek közt, mint arany közöl a réz, kiválik egy hang:

— Nem erdemős oda menni.

Az emberek összenéznek. Várják a szavak folytatását.

— Marakodós ember. Olyan, mint a veszőtt kutya, ha iszik.

Ez már nagy szó. Embertársát ennyire megszólíni nagy oka kell hogy legyen valakinek. Ha más nem is, legalább az történt, hogy valamikor kitette Dobó a magyarnak a szűrét. Vagy úgy lehet, még furcsább dolog. Mert, hogy őszinték legyünk, megmondjuk azt is, hogy Dobó János idelent a paprikavárosban nem olyan ember, aki megszokott ijedni a maga árnyékától. De meg ha iszik, olyan, mint az acél: szikrázik.

[Folytatjuk].

Óh, nem! Hanem igenis elnézünk Hollandiába, ahol szintén nem igen találunk. A dűnákön belől talpalatnyi földet sem marhahajások számára, mégis az eydami sajt a legkapósabb kiviteli cikkek egyike egész Európában.

Ott ahova az eke egyszer betette a lábát s elszántja a legelőt a szegény szarvasmarha orra elől, rendesen megszokott csapanni a baromállomány. Így pl. csak nekünk is 1857-ben még 10.525,572 volt a szarvasmarháink száma. Hogy azonban a vasut-hálózat kiépítésével gabna-termelésünk szállítható lett, egyszeribe felhasogatták az egész Magyaralföldet búza alá. A legelőtlen Alföldön ma 5 646,534 szarvasmarhával van kevesebb, mint annakelőtte.

Pedig ez így nagyon is kurta eszű gazdasági politika. Már csak azért is mert gazdasági terményeink bármelyike is rohamosan kiszedi a földnek a zsirját. Azt mindenáron pótolni kell. A műtrágya az istálló-trágyához képest olyan, mint bora a tokajhoz.

Ha valaha tehát itt kanaánt akarunk létesíteni. Természetesen, csakis istállózással. A zsiros völgy ontja ugyanis majd a takarmány-félék özönét is; attól meg a tehén ontja majd a tejet. Vagy, amelyik nem jó tejelő, hizlalásra fogandó.

Nálunk három fajta szarvasmarha ismeretes: a bivaly, a magyar tehén és a nyugati fajtájú szarvasmarha. Az első nem a mi vidékünkre való. A magyar szarvasmarha megbecsülhetetlen, mint kitarító tehervonó állat. Hozzá: takarmányban nem válogatós. Éghajlati változások iránt vas egészséggel megáldott. Azonban mint tejelő állat nem abszolút becsü. Tejet ugyan nagyon jól de keveset ad. Aztán meg nem is hizamos. Míg a nyugati faj (svajzi, hollandi stb.) szerfölött hizamos, bő tejet szolgáltat. Csak épp, hogy dologra nem termett s az éghajlati változásokkal szemben — kisasszonyos: mindjárt meghül. Épp ezért istállózásra ajánlatosabb az edzettebb magyar fajnál.

Ha már így kenyeret (és tejet) adunk lakosságunk kezébe, bátran neki láthatunk a kecske irtásnak. Addig ugyanis, míg nyomorúságos gazdasági cikkük helyet módot nem nyújtunk nekik amannál kifizetőbb tenyésztésére, nem lehet jogunk erőszakkal venni ki senkinek a kezéből a falatját. Szelid juhaink ellenben megmaradhatnak havasi legelőinken. Sőt érdeinket sem ártana naposabb oldalaink makkosokká alakítani át. Hadd versenyezhetne a mi kondáink száma Szerbiával, Romániával, Répát, kukoricát létesítendő mezőgazdaságunk ugyanis bőven termelne. Azokon a sertés-fajta is szeret ám elesémesogni.

Lórol puszták nélkül szó sem lehet.

De hát a baromfi hol marad? Hisz, mindannyiónknak van udvarunk! A csirke szívesen elfutkározik abban is, Kácsa, liba micsoda passzióval uszkálna le s fel itt Csernán, Dunán!

No, no! Csak aztán ne mindjárt a veteményesnek esnének neki, amint egyszer partra szállottak vagy valahol kertajtót ha nyitottak!

Hát legyen szemes a gazda!

Szemes? De ahhoz meg gabona-szem is kell, mert különben — felkopik az állunk az olyan csirke-pecsenyétől, amelyik csak fűvön él; az száraz és kellemetlen szagu. Völgy-katlanok pedig nem buzatermesre termett helyek.

Persze, nem! Csakhogy egy jól kezelt konyha-kertészet hoz ám annyi hasznót, amiből szárnyasaink számára azt a néhány marok magot ki-ki könnyű szerrel pénzen is beszerezheti. Meg aztán a tojás produktumhoz nem is éppen szükséges a baromfi hizlalni akarni. Már pedig itt nálunk a tojás az, amelynek leginkább lenne kelete. Mert hogy nyáron is három tojás lenne egy hatos, az mégis csak abnormis állapot egy kicsit.

Lehetne beszélünk még — és éppen itt, a végeken — az állatcsempészetről, ennek megakadályozásáról, a baromfi-félék vámmentes behozataláról. E mizé-

riák korlátozása avagy szabályozása népünk hason termeléseinek becsét csakis emelhetné — a belföldön.

Dehát ki tudhatná, — mondhatnák sokan — az éjjeli csempészetet feltartóztatni? Ki tudná szakadatlan őrizet alatt tartani a tufferi, pecsenyécskái hágókat? Ez a pár szál esendő? — Azok is emberek! Nekik is van tán szükségük alváásra?!

Vannak sokan, akik magát a vitéz hadsereget ohajtának bevonni ebbe a nagy csatába. Okoskodásuk kiinduló pontja az, hogy ma-napság, a megélhetésért folytatott küzdelem e nagy forradalmában az senki emberfiának sem szabadna, hogy ingyen pusztítsa a kenyeret.

Eme utilitaris nemgazdászok duhajbajainak gondolkozási fonálát körülbelől a következőképp lehetne legombolyítani:

Mire való is az országban az a néhány százezer talpon álló katona? Mért nem végez semmi produktív munkát az soha?

Hisz, a hadsereget épp azért táplálja az ország a saját zsirján, hogy legyen, aki a hazát védelmezze! Aki, ha háboru van, helyt-álljon! —

Hogy most béke honol egész Európában?

Dehogy is béke! Háboru, nagy háboru folyik itt, csak legyen szem, aki észrevegye: a financiális érdekek nemzeteket leverő nagy csatája.

Az alluviális kor ősapja csordája doronggal védte meg barlangi medvétől, mammuttól téli menedékét. Majd sorban: kőbalta, nyíl, dárda, kopja, kard avattattak fel honszerző eszközökké. Ma? Nem a manlicher: a pénz a hadakozó szerszám, Jaj annak a népnek, mely ezt a módját a fegyverkezésnek elmúlásztja! Amelynek nincs eléggé agyafurt vezérkara ahhoz, hogy a csatározások e legújabb keletű módszerében járatosá, szövevényes taktikájában otthonossá tudjon lenni maga s olyanná kiképezni képes legyen hadseregét is.

Igaz ugyan, hogy egy ilyen kaliberű vezérkart állammentő nagy hívatásához nem a Kriegschulé-ban kell majd előkészíteni, hanem kereskedelmi és ipari akadémiákon, Eme jövő modern honvédelemnek nem 2-3 évre kell soroznia, hanem egész életre. Nem a lővő fegyverek forgatásában kell őket gyakorolni, hanem mezőgazdasági és ipari szerszámok biztos kezelésében. Hiába eszelnek ki újabb és újabb golyószórókat, azokat sem lehet csak úgy a földből előteremteni. De még ha darabig kizadja is valahogy a nemzet, azokkal ugyan egy-egy ellenünk indított papiros háboruban ceiba találni sohasem lehet. Legfeljebb verebet íjeszteni lesz jó. Az azonban nem jó, hogy a vesztes fél — fizet. Mindaddig, amíg csak tud.

Ha nem: pankrótizál. Csakhogy akkor aztán azokra a veréb-íjesztőkre se kap majd — krisztust.

(Krisztus alatt az alföldi ember üdvözítőt, üdvözítő alatt a mai ember pénzt ért.)

Sietnünk kell hát ideje-korán megalkotni azt az evvel a legújabb fegyvernemmel: a pénzzel harcolni tudó modern hadsereget.

Addig is azonban, míg ez az új kialakulhatna, a meglévő is bele kell vonni ebbe a modern csatározásba. Szükség van oda minden kézre. Még az avatatlanra is. Olyan munkára kell őket beosztani, amilyenre jelen alakjukban használhatók. Ha egyszer honvédöknek keresztelgetik őket, hát akkor feleljenek is meg a nevüknek. Im, itt a végeken a csempészet orvtámadása milliókra rugó károkat okoz az országnak s ne lenne ereje annak utját vágni?!

Tessenek csak néhány dandárt ide küldeni a határra! Itt hadd tanulja meg a baka, mi az a poszt; ahol van értelme; nem pedig az egri vagy debreceni faköponyegben, ahol a civisnek van ellopni valója, nem a napi zsoldon élőkődő katonaságnak! — Milliókat menthetne meg ilyes intézkedésével az állami köz-

igazgatás — s a katonaságot se néznék évtizedekig, keresztül ingyenélő heréknek, hanem hasznavehető közegnek.

A rossz akarat sem merné rájuk kenni, hogy csak úgy potyára élőködnek a nemzet testén. Hisz, ime, minden erejükkel védelmezik azt kenyérkereső nagy munkájában!

Ilyen formák a hepciáskodó szociálizmus igéi. Az pedig hatalom. Legalább is ekkora, mint egy kitörésben levő vulkán itt a talpunk alatt. Annak a dübörgését nem éppen tanácsos csak úgy a fülünk mellett elereszteni.

Ugyanazért erről és sok egyébről is még, nem árt, ha szót ejtünk legközelebbi számainkban.

Komjáthy Sándor.

HIREK.

Személyi hír. Jähl Gusztáv altábornagy, szegedi kerületi parancsnok f. hó 22-én az orsovi honvéd zászlóaljat megvizsgálta és a legénység kiképzése felett meglegeledését fejezte ki.

Király lövészet. A helybeli lövészegylet, az ez idei király lövészetet folyó hó aug. 18-19 és 20-dik napján tartotta; résztvett benne az összes működő lövész, mint vendég dr. Schütze József körorvos úr volt jelen.

A lövészet eredménye a tavalyihoz képest emelkedést mutat, a mitalán az újonnan belépett agilis tagok működése is elősegített és ezen alapon remélhető, hogy az egyesület jövőben is továbbfejlődni és megerősödni fog.

Lövészkirály Freyler Ferenc úr lett, vezérlövészek pedig dr. Nagy Sándor és Danielisz Elek úrak. Mély lövésben dr. Schütze József, Ruzs Alajos, Thiry Lajos és Bajasch Miklós úrak tüntek ki.

A lövészetre nagy hatással, a lövészekre pedig szinte felvillanyozólag hatott, azon gyönyörű sokasága a felajánlott disztárgyaknak melyet Orsova igen tisztelt hölgyei és nagyrabecsült kereskedői adtak össze.

Ezen tárgyak a következők voltak:

Wallandl Ernőné úrnő adott: két majolika-vázát; elnyerte Freyler Ferenc úr.

Dr. Nagy Sándorné úrnő adott: egy fekete-kávékészletet; elnyerte Bajasch Miklós úr.

Freyler Ferencné úrnő adott: egy dohányzó készletet; elnyerte Danielisz Elek úr.

Kiss Elemér úrnő adott: egy söröskészletet; elnyerte Laforé Lajos úr.

Ruzs Alajosné úrnő adott: egy szivar-készletet; elnyerte Ruzs Alajos úr.

Bajasch Miklósné úrnő adott: egy levél nehezéket; elnyerte Freyler Ignác úr.

Kopeckzy Vlastimilné úrnő adott: egy dohánytartó készletet; elnyerte Ruzs János úr.

Schlosser Ilonka kisasszony adott: egy likőrös készletet; elnyerte Thiry Lajos úr.

Freyler Angyalka kisasszony adott: egy dohányzó készletet; elnyerte Kiss Elemér úr.

A helybeli kereskedő úrak közül pedig a következők adakoztak.

Kugler Felix úr adott: virágvázát; elnyerte Bajasch Miklós úr.

Reutter Miklós úr adott: 4 agyag szobrocskát; elnyerték Freyler Ferenc és Freyler Ignác úrak.

Hohl A. Rezső úr adott: 2 üveg cognacot; elnyerte dr. Nagy Sándor úr.

Scheinberger Mor úr adott: egy tintatartó készletet; elnyerte dr. Nagy Sándor úr.

Weinfurtner Ignác úr adott: egy gyümölcs tartót; elnyerte dr. Schütze József úr.

Seymann Gyula úr adott: egy aquarell képet; elnyerte Thiry Lajos úr.

És végül Rohrer István úr adott: egy vadász fogast; elnyerte dr. Schütze József úr.

Laforé Lajos úr egy üveg „Fantasie“ liqueurét Danielisz Elek úr nyerte el. Válijk egészségére!

Fogadják a nagyrabecsült adakozók, az egyesület, valamint a szerencsés nyelők részéről, a leghálásabb köszönetet.

Hogy pedig a lövészek éhesen ne maradjanak, arról gondoskodtak Drobnišch és Wittmann úrak, kik közül az előbbi, egy nagy „Parisert“-t, az utóbbi pedig egy még nagyobb „fonott kalácsot“ ajánlott fel — nyereséggel melyeket Ruzs Alajos és Ruzs János úrak nyertek el.

Lövészet után a lövészkirály egészségére a lövészek és (sajnos) csekély számú vendégeink kedélyes vacsorára gyűltek össze, mely belenyúlt a késő éjszakába!

Határszéli átkelési igazolványok. Örömmel értesíthetjük tisztelt olvasó közönségünket arról, hogy Orsova községnek 1605 sz. alatt ez év június 10-én benyújtott kérvénye elintézésében a m. k. belügyminister 70040/905 számú e hó 6-án kiadott rendelete értelmében megengedte, miszerint mint az előző években úgy ezentúl is az orsovi főszolgabíró Orsova község lakosai részére díjtalan határszéli átkelési igazolványt adhat ki. Bár ez volna az első lépés az utlevél kényszer teljes törlésére; mert az utlevél kényszer bizony nagyon kártékony leginkább Orsova kereskedelmének és iparának ugyszintén az idegenforgalomra nézve is.

Betörés. E hó 20-án éjszaka ismeretlen tettesek a helybeli gör. keleti templom belsejébe az ablakon keresztül bemásztak és ott az elhelyezett gyűjtőperselyek feltörése után az azokban talált összeget mintegy hat koronát elemelték és a templomot az ablakon át elhagyták.

Ugyanazon éjszakán ismeretlen tettesek özv. Weisz Károlyné orsovi lakos pincéjéből mintegy 30 Kilo zsirt tartalmazó plédobozt elloptak. A nyomozás folyik.

Az orsovi közönség nagybecsű figyelmét felhívni kívánjuk arra, hogy az iskolai tanév beálltával Jeanne Negro savoy-i (Franciaország) francia nyelvmesternő újabb tanfolyamot nyit melynek felette előnyös feltételei a következők: heti három órával egy óra egy személy fizet: I. ha külföldön egyszemélyesen veszi a leckét a tanítónő lakásán 11 K., a tanítvány lakásán 14 K. II. ha másodmagával veszi a leckét a tanítónő lakásán 10 K., tanítvány lakásán 12 K. III. ha harmad v. még többedmagával veszi a leckét (kurzus) a tanítónő lakásán 8 K., a tanítvány lakásán 10 K. A magunk részéről a tiszteletdíj rendkívül jutányos voltán kívül különösen arra kívánunk figyelmeztetni, hogy Negro k. a. leckéinél és társalgásaiban a tájszólastól teljesen mentes legtisztább irodal-

mi nyelvet, s ezt is kiváló választékos-sággal alkalmazza.

Előjegyzéseket szíveségből elfogad a lap szerkesztője és kiadóhivatala valamint Negro k. a. (Utóbbi magánlakása f. hó végéig a Dunasor Nicolovits ház szept. hó 1-től Baross utca Hoffmann kárpitos háza.)

A sirból kiásva. Pepita Heléna plugovai 64 éves özvegy asszonyt múlt év augusztus havában annyira megverte Draguleszku Jon rovott múltú és sokszor büntetett plugovai lakos hogy az hónapokig volt fekvő beteg.

E tettéért Draguleszku a karánsebesi törvényszék által másfél évi börtönnre ítéltetett, s a napokban kellett volna e büntetését megkezdenie. Pepita Heléna a megveretés óta mindig senyvedt s folyó hó 6-ikán meg is halt. Annak rendje és módja szerint el is temettetett s napok múlva kelt szárnyára az a hír hogy halála nem természetes volt, hanem tavalyi sérülései okozták halálát. A karánsebesi ügyészség el is rendelte a hulla kiásatását és boncolását s megbizta ezek végrehajtásával a helybeli járásbírókat. Dr. Batsmegyei járásbíró Dr. Homoky és Dr. Nagy bírósági szakértőkkel f. hó 16-ikán Plugovára mentek a hulla boncolása végett. Ez eljárás annyit kiderített, hogy az elhalt asszonynak többféle sérülési nyoma volt, többek közt a koponya csontján egy repedés is. A további vizsgálat fogja kideríteni, hogy Draguleszkunak mennyiben volt része az asszony halálában, s hogy kiszabott másfél évi büntetése mennyivel fog felemelteni ennek következtében.

A

Hollandi

Életbiztosító Részvénytársaság magyarországi tekintetes Vezérigazgatóságának

Budapesten.

Az igazság és méltányosság útján! Ertelve hála és őszinte köszönetem érzésével a **Hollandi Életbiztosítási Részvénytársaság** s annak helybeli képviselője **Zimányi Kálmán** úr iránt szívem sugallatát követem, midőn tisztelt felebarátainak következőket adom tudtul. Néhány férjem **Gelmesz Miklós** f. év május 2-án fennnevezett társaságnál egy életbiztosítási ajánlatot tett **2000 koronára** és f. év június elsején átvette a kötvényt melyért **44 koronát** fizetett. — Augusztus elején rosszul lett. — Az orvos szívburok gyulladást állapított meg, s férjemnek pihenést és kiméltést ajánlott. Mint hogy férjem magát betegnek nem érezte, teljesítette továbbra is mérszárosi teendőit, s nem követte az orvos utasításait. Férjem anélkül, hogy egy órára is ágyban fekvő beteg lett volna, f. év aug. hó 7-én reggel hirtelen és váratlanul jobblétre szenderült. Augusztus 14-én a szükséges okmányok felterjesztettek a társaság budapesti igazgatóságához, és ma aug. hó 22-én, tehát rövid nyolc nap alatt — kifizette nekem **Tartler István** úr a társaság temesvári felügyelője a társaság helybeli képviselőjével **Zimányi Kálmán** és **Swatschek György** jelenlétében a teljes biztosítási összeget **2000 koronát minden levonás nélkül.** — Boldogult férjem tehát 2 hónapig és 6 napig volt biztosítva. Midőn a **Hollandi Életbiztosító Társaságnak** ezen kuláns, pontos és gyors kifizetésért legőszintébb köszönetemet nyilvánítom, nem mulaszthatom el ezen elsőrendű példás társaságot életbiztosítási üzletek megkötésére mindenkinek s az összes köröknek a legmelegebben ajánlani.

Orsován, 1905. augusztus hó 22-én.

Tejes tisztelettel:

Özv. **Gelmes Miklós**né s. k. szül. **Wittmann Anna.**

Előttünk mint tanuk:

Mihok Pál s. k.

Kerék József s. k.

Főügynökség Orsován:

Zimányi Kálmán
Swatschek György,

Iskolai beírások.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy az 1905/906. tanévi iskolai beírások a következő napokon fognak eszközöltetni:

a) **Az állami elemi fiú- és leányiskolába** szept. 1., 2., 4., 5., 6. és 7-ikén d. e. 8-12 óráig a tanácskozóteremben.

Megjegyezzük itt, hogy az elemi iskola 1-ső osztályába csakis oly gyermekek vétetnek föl, akik életök 6-dik évét már betöltötték.

Minden 1-ső osztályba jelentkező gyermek köteles az anyakönyvi hivataltól egy **születési tanúsítványt hozni**, mely tanúsítványt beíratási célokra az anyakönyvi hivatal teljesen díjmentesen köteles a szülőknél kiszolgáltatni.

A felsőbb osztályba lépő tanulók *Értesítőkönyvecskéiket* tartoznak bemutatni.

Az elemi iskolában a *helybeliek* 4 K., a *videkiek* 8 K., a *külföldiek* 20 K., tandíjat, s kivétel nélkül 2 K. 40 f. beíratási díjat fizetnek.

Az ismétlő leányiskolába való beírások ugyanakkor eszközöltetnek.

Tandíj itt nem fizetetik.

b) **Az állami polgári fiú- és mag. polgári leányiskolában** a beírások szept. 5., 6. és 7-ikén d. e. 8-12 óráig a tanácskozó-teremben tartatnak meg.

A beíratáshoz minden tanuló köteles elhozni:

1. Születési bizonyítványát,
2. Múlt évi iskolai bizonyítványát,
3. Hímlő-, illetőleg újraoltási bizonyítványát.

Ezen okmányok nélkül a beírás nem eszközöltetik.

A *polgári fiúiskolában*: 12 K. tandíj, és 3 K. 30 f. beíratási díj, a magán polgári leányiskolában 60 K. tandíj és 3 K. 30 f. beíratási díj fizetendő. A fiúk a tandíjat félévi, a leányok havi előleges részletekben is fizethetik. A beíratási díj a beírásokról azonnal lefizetendő.

A tanév megnyitása szept. 8-án d. e. 8 órakor lesz.

c) **Az iparos- és kereskedő tanonciskolában** a beírások szept. 4-től 13-áig bezárólag naponként este 6-7 óráig az igazgatósági irodában eszközöltetnek. Minden tanonc 4 K. tandíjat tartozik lefizetni.

A rendes tanítások szept. 14-én este 6 órakor veszik kezdetüket.

Azon mesterek, akik tanoncaikat a jelzett időben be nem iratják, az iparhatóságnál felfognak jelenteni.

Az igazgatóság.

Csődtömeg eladási hirdetmény.

Alulírott csődtömeggondnok ezennel közhírré teszem, hogy a vb. **Müller testvérek** csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1. 3-13. 15-88. 90-123. 125. 126. 128-132. 135-157. 159-177. 181-185. 187-197. 199-246. 248-255. 257-386. t. a. foglalt 9203 korona 60 fillérre becsült üveg-porellánárúk, levél- és írópapír, felszerelvények stb. stb. a karánsebesi kir. Törvényszék mint csődbíróságnak 2858/905 sz. végzése alapján f. é. **Szeptember hó 5-én d. e. 9 órakor Orsován** megtartandó nyilvános árverés alkalmával tételenként szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Vevő a vételért készpénzben kifizetni, és a megvett árut **azonnal** átvenni tartozik, köteles továbbá a vétel után járó bélyegilletéket is viselni.

Orsova, 1905. Augusztus hó 20-án.

Policzer Armin, ügyvéd
mint vb. Müller testvérek
csődtömeggondnoka.

SZÁL J. JÓZSEF, ORSOVA

tisztelettel értesíti a t. közönséget, hogy a „Müller“-féle házban **Korona-utca 426 szám alatt**

BORNAGYKERESKEDÉST * * * * * és CSERÉPTÉGLA RAKTÁRT

vezet, miért is legjobb minőségű **fehér asztali, rizlingi, katarka és muskátály** valamint kitűnő minőségű **siller** borait ajánlja.

Az adózatlan bor ára literenként 38 fillértől felfelé.

Megadózott bor palackokban 50 fillér.

Az elsőrendű nagy fedőeserép ára 28 korona (1000 drbként).

Az elsőrendű normális fedőeserép ára 26 korona (1000 drbként).

Nagyban való vételnél olcsóbb árak.

2 3

Egyben ajánlom a legüditőbb maros-solymosi ásványvizet:

1/2 liter à 22 fillér	} Kicsinyben.	1/2 liter à 16 fillér	} nagyban.
1 liter à 28 fillér		1 liter à 22 fillér	
2 liter à 40 fillér		2 liter à 34 fillér	

Üvegek önköltségi árban számíttatnak fel.

Halászháló és háló kereskedők figyelmébe.

Ezennel ajánlok igen jó és erős halászhálót

2 ujjas (25 mm)	60 szembőségű méterenkint	10 1/2 kr.
3 " (30 mm)	" " "	9 1/2 kr.
4 " (36-30 mm)	" " "	9 kr.
5 " (50 mm)	" " "	9 kr.
1 1/2 " (20 mm)	" " "	13 kr.
1 " (16-18 mm)	" " "	16 kr.

Minden más féle hálót is feltűnő olcsó árban készítettetek.

Képviselek kerestetnek.

1-4

Kohn Vilmos,

első magyarországi halászháló-készítő intézet.

1863. sz. 1905.

Árlejtési hirdetmény.

Az ó-moldovai m. kir. pénzügyőri biztosság részéről közhírré tétetik, hogy a szvinicai m. kir. pénzügyőri szakasz elhelyezésére szolgáló kinestári épületnek tatarozási és javítási munkálatai felett a versenytárgyalás Ó-moldován a pénzügyőri biztosság hivatalos helyiségében 1905. évi augusztus hó 28-án d. e. 8 órakor fog megtartatni. Ezen munkálatokra nézve a kikiáltási ár 431 Korona 20 fillér.

A pályázni szándékozók kötelesek egy Koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat 43 Korona bánatpénzzel együtt esetleg elfogadható értékpapírokat, árlejtés megkezdése előtt benyújtani.

Ezen munkálatokhoz a szükséges feltételek és tudni valókra nézve az ó-moldovai pénzügyőri biztosság vezetője ad felvilágosítást, szükség, esetén a vállalkozó a munkálatokról a költség vetést másolatba veheti.

Az ajánlat tevésnél az ajánlatban különösen kitüntetendő lesz, hogy a javítások és átalakításokat ajánlattevő ismeri.

Az elfogadható ajánlattevővel a szerződés utólagos jóváhagyás reményében meg fog köttetni és a letett bánatpénz visszatartatik.

A szerződésileg megállapított munkadíj összeg a munkálat befejezése és annak kifogástalan átvétele után, vállalkozónak szabályszerűen bélyegzett nyugtájára utalványozás után ki fog fizettetni, mely alkalommal a letett bánatpénz is ki fog szolgáltatni.

M. kir. pénzügyőri biztosság.

Ó-moldován, 1905. évi augusztus hó 14-én.

Elek István, bizt. helyettes.